

СВІТЛО

Співка
Української
Молоді

від 25.06

6/2025

ДАЙ
ДЖЕСТ

Світлова

Управа

100
ЛІТТЯ СУМ
1925 - 2025

ГЛЯД

Коментарі

Сьогодні

Культура

Про буття

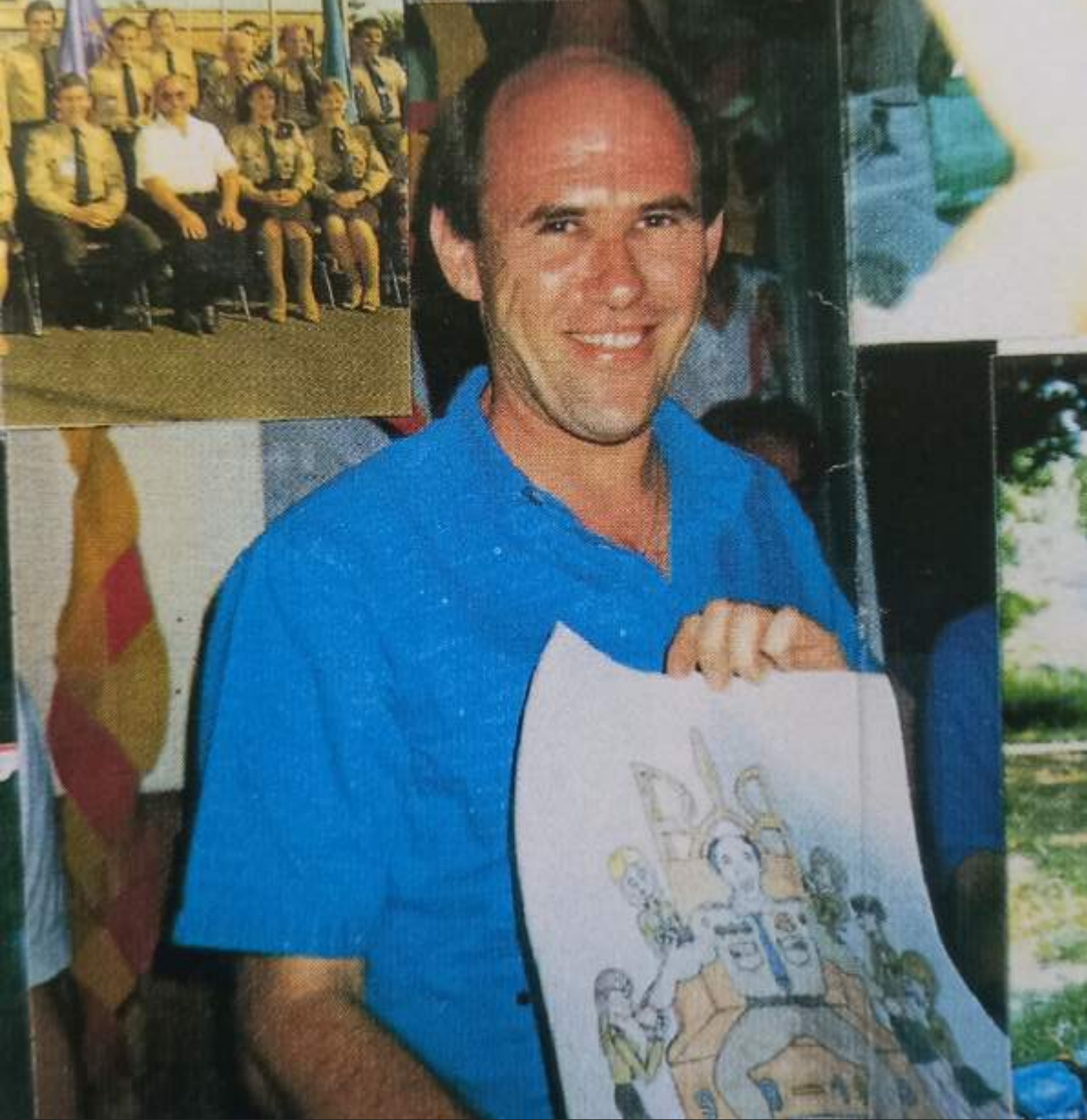
Історія

Колонки

«Я, син (дочка) Великого
Українського Народу,
добровільно і з почуттям
відповідальності прирікаю:

- бути вірним(-ою) Богові й Україні,
плекати високі морально-етичні,
християнські та національно-
державницькі чесноти духа;
- дотримуватися в житті законів
Співки Української Молоді та бути
слухняним(-ою) і активним(-ою)
її членом(-кинею);
- бути активним(-ою) і
дисциплінованим(-ою)
членом(-кинею) організованого життя
української спільноти;
- працювати для розбудови і
зміцнення української державності».

Світлої пам'яті
Друга Стефана
РОМАНІВА

ЗМІСТ

1

Слово від Світової Управи СУМ:

Життєвий шлях Друга Стефана Романіва

2

Стефан Романів про виховання у своєму житті:

«Я вдячний СУМу за те, що дала мені
можливість бути тим, ким я є»

3

Спогади про Друга Стефана

4

Чин прощання

Це число дайджесту «Світогляд» ми присвячуємо
світлій пам'яті † друга Стефана Романіва —
довголітнього члена Співки Української Молоді
та провідного діяча української діаспори.

Минув рік, відколи 26 червня 2024 року на 69-му
році життя відійшов у Вічність друг Стефан.
Проживши життя, сповнене жертвовного служіння
Богові, Україні та українській молоді, він залишив
глибокий слід у серцях поколінь сумівців та всієї
світової української громади.

Нехай сторінки цього випуску стануть даниною
вдячності за його віддану працю та безперервну
боротьбу. Світла пам'ять про друга Стефана
житиме в наших спогадах, справах і намірах —
як дороговказ і приклад.

ЖИТТЄВИЙ ШЛЯХ ДРУГА СТЕФАНА РОМАНІВА

Слово від Світової Управи
Спілки Української Молоді

Рік тому Небесне Лицарство святого Архистратига Михаїла поповнилося ще одним Великим Українцем — довголітнім членом Спілки Української Молоді, провідним діячем української діаспори другом Стефаном Романівим.

Народжений 12 листопада 1955 року в Австралії він відчував нерозривний зв'язок з Батьківським Краєм, яким для нього була Україна. Саме їй він присвятив усе своє життя.

Свої провідницькі якості друг Стефан виявив у лавах СУМ, де, в різні часи, був головою СУМівського осередку в Мельбурні, очільником Крайової Управи СУМ в Австралії, першим заступником голови Світової Управи СУМ, здобув IV ступінь Виховника, особливе відзначення "Дружинник - Витязь" і статус Почесного члена СУМ в Австралії.

Стефан Романів був тим, хто всім своїм життям і своєю поставою виразно демонстрував основний принцип Спілки Української Молоді – отримавши належну формацію в СУМі, продовжувати жертвну працю в організації й на інших відтинках суспільного життя, задля добра української справи, примноження слави Української держави, захисту її інтересів.

Провідну діяльність в нашій Спільноті, а також в Союзі Українських Організацій Австралії, в Організації Українських Націоналістів (бандерівців), у Світовому Конгресі Українців друг Степан розглядав не як працю, а, радше, як служіння, що не знає вихідних або часу для перепочинку.

Він завжди був активним на тих напрямках, які потребували його особливої уваги!

Українська братська школа, шкільна рада, парафія, українська громада у Вікторії, організація "Community Languages Australia", комісія з визнання Голодомору геноцидом проти українського народу, Антиімперський Блок Народів – друг Стефан всюди встигав і був не лише учасником, але мотором, який приводив у рух усі механізми та процеси.

Усміхнений і доброзичливий, внутрішньо зібраний і дисциплінований, рівний у спілкуванні, вимогливий до себе та до тих, хто трудився з ним поруч – взірць працездатності, на яку не впливали ні відстані, ні зміна часових поясів чи пір року, ані довготривалі перельоти.

Де б не з'являвся Стефан Романів і з ким би не зустрічався – він завжди був голосом України, її амбасадором та захисником. Це засвідчують його добрі справи та численні інтерв'ю в українській та іноземній пресі.

**НАМ ПОТРІБНО
НЕ ДОПУСКАТИ АНІ
В СОБІ, АНІ В ІНШИХ
ВТОМИ ЧИ ЗНЕВІРИ**

У одному з них друг Романів наголосив: "Нам потрібно не допускати ані в собі, ані в інших втоми чи зневіри". Саме таким – невтомним, вірним, відповідальним, яскравим, послідовним, далекоглядним і глибокодумним, діяльним патріотом України він був, і саме таким залишиться у нашій пам'яті і в наших серцях.

І сьогодні, через рік після його смерті, важко змиритися з цією втратою для всього світового українства...

Але, віримо, що розпочату ним справу підхоплять його учні та послідовники, а в їх числі – члени Спілки Української Молоді, яка впродовж всього життя Стефана Романіва була його другою сім'єю та великою родиною.

"Нехай завзяття, віра, сумління не полишають нас на "шляху, з якого немає сходу". Будьмо творчими, будьмо єдиними, ідімо вперед і вгору!", – закликав СУМівців друг Стефан. То ж нехай цей його життєвий заповіт буде дороговказом для кожного з нас у день нашої спільної пам'яті.

Тихо спи, без тривоги...

Вічна пам'ять і наша щира молитва.

“

Я ВДЯЧНИЙ СУМУ ЗА ТЕ, ЩО
**ДАВ МЕНІ МОЖЛИВІСТЬ
БУТИ ТИМ, КИМ Я Є**

В цій розмові, записаній у 2014 році в Австралійських
"Карпатах", Друг Стефан розповідає про своє життя та
діяльність у Спілці Української Молоді

СПОГАДИ ПРО ДРУГА СТЕФАНА

Ярослав Дума

Павло Ґрод

Святослав Липовецький

Степан Дума

Олег Медуниця

Андрій Гайдамаха

о. Симон Цькуй

Осерок СУМ Сідней

Світлини

Ярослав Дума

Стефан і я розпочали дружбу на все життя ще дітьми — одному щойно виповнилося 8, другому доходило до 10. Ми познайомились у річному таборі СУМ, який тоді проводився спільно осередками Мельбурна та Джілонґу в Ярра Рейнджс. Уже в ті роки нас об'єднало не лише пустощі юнацьких літ, а й спільне бажання дізнатися більше про свою спадщину, про Україну. Ми шукали відповіді — чому наші батьки залишили Батьківщину, і що ми можемо зробити для неї, живучи в діаспорі.

СУМ не був для нас "гуртком". Це був спосіб життя. Через табори, виховні програми, спільну працю ми формували себе, будували характер і гартували дух. Ми хотіли, щоб слово про Україну було почуте — і кожен з нас відчував обов'язок діяти. До нас приєднувались інші — Славко, Петро, Василь, Влодко, Ірка. Разом ми стали невеликим, але дуже рішучим гуртом людей, які через СУМ і громадську діяльність робили все, щоби українське залишалося живим, гідним і сильним.

ЙОГО ЖИТТЯ — ЦЕ ПРИКЛАД, ЯК ПОЄДНУВАТИ ВІРУ, ПРАЦЮ, РОДИНУ Й ЖЕРТОВНІСТЬ

Стефан був провідною зіркою. Його девіз — “Є робота і місце для всіх, якщо ви бажаєте працювати” — не був пустими словами. Він жив цим. У кожній людині він бачив потенціал, і вмів надихнути. І на місцевому, і на міжнародному рівні він завжди знаходив шлях діяти. Він очолював осередок СУМ у Мельбурні, Крайову Управу, був віцепрезидентом Світової Управи СУМ, згодом працював у СКУ, провадив ОУН, координував Антиімперський Блок Народів. І при цьому завжди залишався Стефаном — своїм, щирим, невтомним, доступним.

Ми з ним пройшли багато — від перших таборів до Світових Конгресів. Він мав фантастичну здатність поєднувати людей: з Канади, Британії, Америки, України. Умів слухати, але й не боявся брати на себе відповідальність. Його стратегічне мислення й широта погляду робили його незамінним у кризових ситуаціях. Йому довіряли — і в українському світі, і в державних структурах Австралії. Він не грав ролі — він був собою. Завжди.

Останній раз ми зустрілись у Литві — на Конгресі відновленого АБН. Я бачив, що йому недобре. Він жалівся на біль, але не зупинявся. Після Конгресу поїхав до Варшави, де йому стало гірше. Вранці 26 червня мені повідомили, що його серце не витримало. Для мене це був не просто шок — це був момент, коли світ зупинився. Я втратив друга, кума, брата, побратима, з яким пройшов усе життя.

Але він залишив нам дороговказ. Його життя — це приклад, як поєднувати віру, працю, родину й жертвність. Його голос звучить у наших рішеннях, його постава — в наших вчинках. І навіть зараз, коли його нема поруч, він веде нас далі. Тому ми маємо продовжувати. Бо так він жив. І так хотів, щоб жили ми.

Святослав Липовецький

Наш час привчає, що в будь-який момент можна отримати вістку про смерть будь-кого... Інформація про смерть Стефана Романіва доходила довго...

Без перебільшення це наймасштабніша постать, яку я коли-небудь зустрічав у громадському житті. Отому житті, що досі часто нагадує трьох лірників з «Великого льоху»... Стефан Романів був зовсім іншим: мав велике бачення, ходив прямими дорогами, і тримав спину прямо. Часто думаю, що він значно перевищував своє оточення і йому було тісно в рамках наших структур.

Нещодавно одна подруга, що брала в нього інтерв'ю написала мені: «...візіонер, широких поглядів».

СТЕФАН РОМАНІВ БУВ АТЛАНТОМ, ЩО ТРИМАВ УКРАЇНСЬКИЙ СВІТ

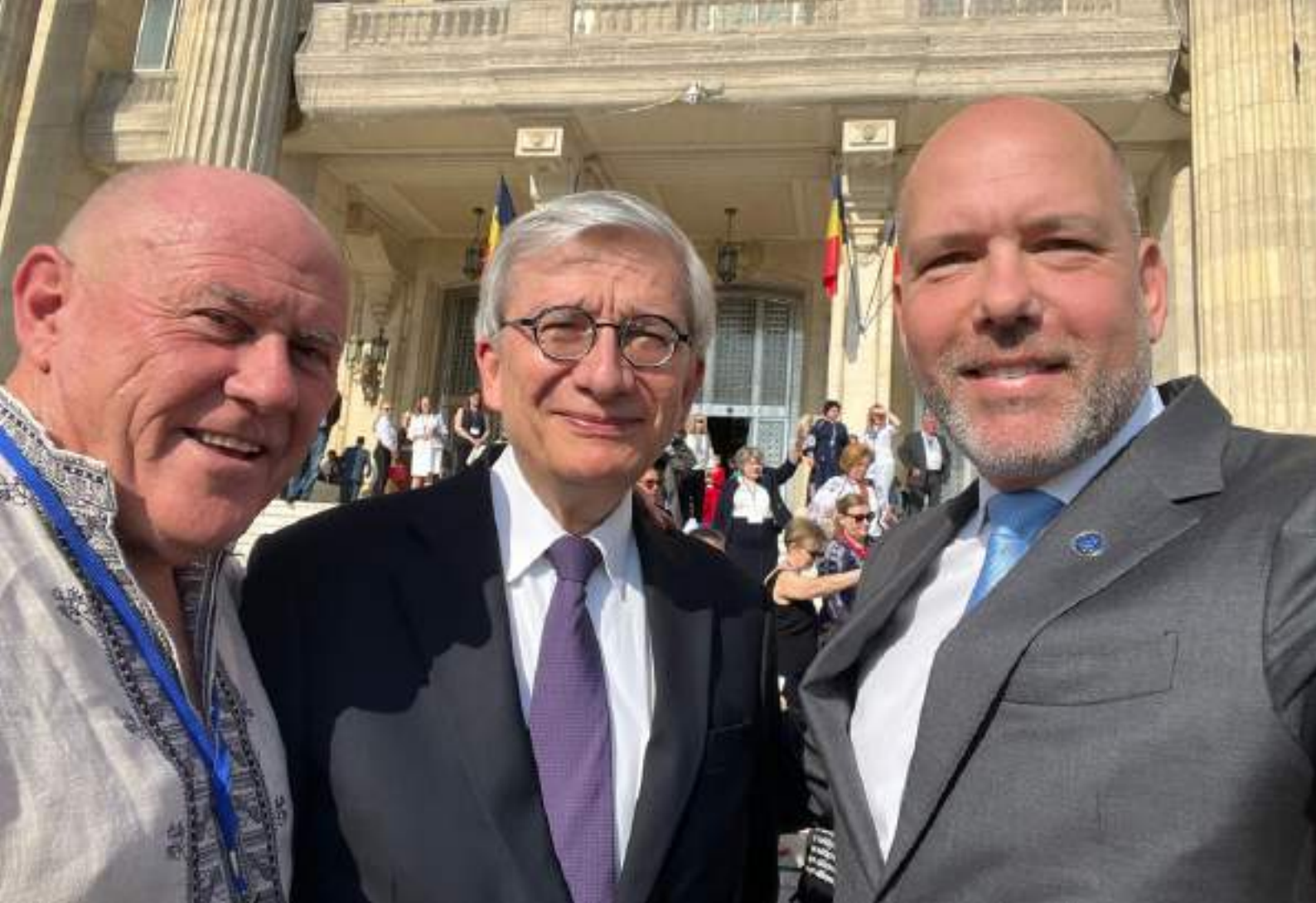
Стефан Романів мав дві найважливіші чесноти, що необхідні провіднику: стратегічне бачення і волю це втілювати. Маса проєктів, що потім мали державний чи міжнародний масштаб він започатковував чи вирішував просто на ходу. Акція «Свічка пам'яті», що він ініціював, привела до визнання Голодомору геноцидом у десятках країн світу. З його подачі започаткувався проєкт розгерметизування архівів СБУ та маса інших.

Коли його обирали Головою ОУН, то в слайд-представлення плану своєї діяльності вставив фото хреста загиблим повстанцям. Виявилось, що вранці він вибіг на пробіжку і ще знайшов хреста, якого одразу інтегрував у свою презентацію. Він все робив швидко та масштабно. Але й при тому легко та скромно. Якось мельбурнський владика сказав мені, що якби треба було - то Романів зняв би сорочку та віддав ближньому.

Мабуть через те він роками очолював Союз Українських Організацій Австралії, пройшов усі щаблі в СУМі, очолював ОУН-бандерівців та був одним із провідників СКУ. Ми з ним бачилися на офіційних заходах, кулуарах чи просто за приватним спілкуванням в Україні, Німеччині, США та Австралії. Востаннє це було в квітні цього року в Бухаресті. Тоді йому вручили відзнаку СКУ і я тоді зауважив, що таки ми не цінимо його...

Стефан Романів був Атлантом, що тримав український світ. Після його відходу горизонти цього світу обміліють... Я з певною наївністю вірю, що громадська діяльність є квитком до Раю. Друг Стефан сьогодні там опинився маючи в кишені цілу пачку квитків, що назбирав за Життя.

Павло Ґрод

Стефан належить до тих, хто є справді незамінним через масштаб і результати своєї натхненної праці, обізнаність у різних сферах, уміння стратегічно мислити та глибоко відчувати людей і Україну.

За плечима Стефана Романіва — десятиліття вірного служіння українській справі та невпинної діяльності в Світовому Конґресі Українців. Із ним пов'язана глибока модернізація й розбудова СКУ після Помаранчевої революції, а також відвага боротися за інтереси українського народу на міжнародній арені в найкритичніші для України моменти.

Ми особливо пам'ятаємо його ініціативу з визнання Голодомору геноцидом, активну діяльність у боротьбі з російською дезінформацією, залучення до Антиімперського Блоку Народів, а також великий вклад у розбудову української освіти, Церкви, молодіжного та громадського життя... Своєю самовідданістю та стійкістю Стефан залишив незабутній слід у серцях усіх, хто мав честь працювати з ним чи бути його другом.

СТЕФАН НАЛЕЖИТЬ ДО
ТИХ, **ХТО Є СПРАВДІ**
НЕЗАМІННИМ

Андрій Гайдамаха

Сумне повідомлення про смерть друга Стефана Романіва приголомшило нас 26 червня вранці. Воно надійшло з Варшави, де друга Стефана, який потрапив у критичний стан, зняли з літака й поклали до лікарні. Він летів рейсом від Каунаса, де брав участь у першому світовому конгресі Антиімперського Блоку Народів, і вертався до своєї родини та громади в Мельбурні. Там він народився, виростав, одружився, заснував родину і формувався як свідомий член світової української громади.

Стефан належить до покоління т.зв. дітей війни, на долю якого випали нелегкі часи післявоєнної міграції. Вони несли в собі глибоку причетність до історії, відчуття відповідальності за долю свого народу. Ці люди стали духовним фундаментом нової України за кордоном. І саме з такого середовища виріс друг Стефан.

ЙОГО ГРОМАДСЬКА СПАДЩИНА — НЕОЦІНЕННА.

НЕЗАМІННИЙ,
ЯСКРАВИЙ, ЩИРИЙ,
ПРАЦЬОВИТИЙ.

**УЛЮБЛЕНЕЦЬ
ГРОМАДИ,
НАСТАВНИК
І ДРУГ**

Його життєвий шлях — приклад громадянського зростання: від юнака й студента до успішного педагога, адміністратора, лідера громад, керівника міжнародних ініціатив. В Австралії він 17 років був директором Української братської школи в Мельбурні. Потім обіймав провідні посади у СУМі, Союзі Українських Організацій Австралії та Світовому Конгресі Українців.

Особливою подією стало комендантство на IV Світовому Злеті СУМ у 1988 році з нагоди 1000-ліття хрещення Русі-України. У Римі Стефан Романів від імені світової СУМ заявив: «Ми твердо і несхитно домагаємося людських і Божих прав для нашого народу, щоб він міг жити, розвиватися і багатіти у своїй самостійній і суверенній державі».

Пізніше він прилітав до Києва, долучався до вшанування жертв Голодомору, брав участь у міжнародних кампаніях, домігся визнання Голодомору геноцидом в 15 країнах світу, підтримував будівництво Меморіалу на Печерську, представляв СКУ на найвищому рівні, зокрема й під час революційних подій в Україні.

Його громадська спадщина — неоціненна. Незамінний, яскравий, щирий, працьовитий. Улюбленець громади, наставник і друг. Нам залишається велика спадщина, яку слід плекати й продовжувати. А Стефан Романів — навіки з нами.

Степан Дума

Багато вже сказано, і далі буде згадано про тебе. Я мав честь тебе звати моїм Хресним. Завжди готовий поговорити, посміятися, подискутувати всілякі теми. Ти був ментором.

Я щасливий, що не лише є твоїм похресником, а також, що мав нагоду з тобою працювати в СУМ та різних українських організаціях. Ці часи завжди будуть для мене незабутні.

Ти був найближчим другом мого тата з дитинства та дорадником, і ви були разом до кінця. Дякую за твою величаву роль у його житті.

Я скучаю за тобою, і дякую тобі за всі часи, що ми мали разом, всю підтримку та всю пораду для мене та цілої нашої родини. Вічна пам'ять!

**ДЯКУЮ
ТОБІ
ЗА ВСІ
ЧАСИ, ЩО
МИ МАЛИ
РАЗОМ**

ВІН ПРАЦЮВАВ ДЛЯ **ДОБРА** **УКРАЇНСЬКОЇ** **НАЦІЇ** ДО ОСТАННЬОГО ДНЯ СВОГО ЖИТТЯ

Олег Медуниця

Декілька слів про останні дні життя Стефана Романіва. Ми мали рішення провести у Литві Світовий Конгрес Антиімперського Блоку Народів. На нього мали прибути делегати від національно визвольних рухів поневолених росією народів.

Стефан взявся допомогти в організації і пов'язати їх з Світовим Конгресом Українців. Попри те, що почувався недобре вирушив у далеку подорож з Австралії до Європи. Повноцінно працював на Конгресі.

Спілкувався з активістами, давав інтерв'ю. Звістка про те, що по дорозі додому він потрапив до лікарні і є без свідомості для нас була шоком. За декілька днів він помер у варшавській лікарні. Вічна пам'ять! Він працював для добра української нації до останнього дня свого життя.

о. Симон Цькуй

Від імені Преосвященного Владики Миколи, духовенства, монашества та всіх вірних Української Греко-Католицької Єпархії Святих Верховних Апостолів Петра і Павла, складаємо найщиріші молитовні співчуття родині блаженної пам'яті Стефана Романіва, який сьогодні упокоївся в Бозі у Варшаві.

Стефан, як відданий чоловік, батько, дідусь та родич, завжди жив християнськими чеснотами надії, віри і любови. Він жив та працював для розвитку Української Церкви та спільноти не тільки у Австралії, але й далеко поза її межами.

Нехай Господь Бог прийме його душу до Царства Небесного, де всі святі спочивають.

ЗАВЖДИ ЖИВ
ХРИСТІЯНСЬКИМИ ЧЕСНОТАМИ
НАДІЇ, ВІРИ І ЛЮБОВИ

Осерок СУМ Сідней

Як провідник нашої спільноти він не мав собі рівних, був гордим СУМівцем та українським патріотом, який невтомно працював для України та нашої світової діаспори. Щодня Друг Стефан демонстрував, як кожен з нас може допомогти Україні, навіть з такої далекої країни, як Австралія.

Він був неймовірним наставником для багатьох у нашій громаді та надихав нас на багато звитяг. Він завжди ділився своєю мудрістю, давав правильні поради в потрібний час, а головне – був безмежно співчутливим, пристрасним і щедрим на свій час (навіть тоді, коли мав так мало, щоб дати). Він ставився до всіх з повагою і дарував усмішку кожному.

Для СУМ Сідней завжди було приємно приймати його в Сідней – востаннє в травні на нашому Балі Дебютантів 2024 року, де він був одним з почесних гостей, який приймав наших дебютантів – як він робив це для них протягом багатьох років.

НАВІТЬ З АВСТРАЛІЇ ВІН ЩОДНЯ ПРАЦЮВАВ ДЛЯ УКРАЇНИ

Окрім багатьох важливих громадських ролей, друг Стефан завжди був активним членом Співки Української Молоді, раніше він був головою СУМ Мельбурна, головою Крайової Управи СУМ Австралії та першим заступником голови Світової Управи СУМ.

Друг Стефан завжди заохочував і сприяв вихованню, за що отримав IV ступінь Виховника, "Дружинника-лицаря", а нещодавно – статус Почесного члена СУМ Австралії. Де б не опинявся Друг Стефан і з ким би не зустрічався, він завжди був голосом України, її послом, адвокатом і захисником. Віримо, що розпочату ним справу продовжать його колеги і понесуть у майбутнє ті, кого він наставляв.

"Нехай завзяття, віра, сумління не полишають нас на шляху, з якого немає сходу. Будьмо творчими, будьмо єдиними, ідімо вперед і вгору!" – +Друг Стефан Романів. Нехай цей заповіт його життя буде дороговказом для кожного з нас.

**ЩЕДРИЙ НА СВІЙ ЧАС,
МУДРИЙ У ПОРАДІ,
ГЛИБОКИЙ У ВІРІ**

ТИХО СПИ, БЕЗ ТРИВОГ...

Прощання з другом Стефаном Романівим відбулося 12 липня 2024 року в Катедральному соборі УГКЦ у Мельбурні

СУМівці, численні представники української громади Австралії та державних установ цієї країни провели в останню путь визначного діяча світового українства, провідного члена Спільноти Української Молоді, достойного сина України Стефана Романіва.

Церемонія Державного похорону, як вияв високої поваги до друга Стефана, відбулася в Катедральному соборі УГКЦ м. Мельбурн (Австралія).

Присутні, а в їх числі – представники австралійського Уряду та уряду штату Вікторія, щирим словом згадали ті добрі справи, які залишив по собі наш приятель, виховник та наставник. Усвідомлення цієї важкої втрати все ж не дозволяє нам опустити в розпуці руки. Друг Стефан був справжнім борцем і прихильником єдності всього українства – задля добра української справи, утвердження та прослави Української держави, її перемоги та процвітання. Це він демонстрував своєю щоденною працею і це він заповів продовжувати робити тим, хто був і залишається його однодумцем та соратником.

У одному зі своїх численних інтерв'ю друг Стефан Романів сказав: "Усе, що ти робиш, пам'ятай, чому ти це робиш. Завтра можеш померти і відповідатимеш за те, що зробив чи не зробив..."

Знаємо, що друг Стефан відійшов до Вічності, залишивши по собі величезний доробок добрих справ і щирих намірів. Нехай їх підхоплять його послідовники в пам'ять про Великого Українця, який гідно пройшов свій земний шлях, а нині - поповнив лави Небесного Лицарства Святого Архистратига Михаїла.

Тихо спи, без тривоги...
Вічна пам'ять і слава!

Інформаційна Референтура
Світової Управи СУМ - 2025

Контакти: nastia@cym.org